jících práce kupecké jen na takové zaměstnance, kteří konají takové služby, které vzhledem na požadavky určité kvalifikace zaměstnané osoby a vzhledem na význam a důležitost jejich výkonů pro podnik vybočují z mezí prací obyčejných, rázu podřízeného.

Otázku, zda činnost toho kterého zaměstnance je „vyšší službou", či je-li službou rázu podřízeného, lze zodpověděti jen, hodnotí-li se práce jimi konané vzhledem k zvláštním schopnostem a vlastnostem vykonavatele prací těch, vzhledem k jich významu a důležitosti pro závod, vzhledem k zodpovědnosti vykonavatelů prací těch a jich postavení v celkovém rámci organisace zaměstnanců toho kterého závodu.

Odborné třídění plechů za pomoci třídičů, vážení stohů, vypočítávání a zaznamenávání váhy jich nelze považovati za činnost, která by vyžadovala nějaké zvláštní kvalifikace osoby činnost tu konající, ani nelze o ní tvrditi, že by významem svým a důležitostí vybočovala z mezí prací obyčejných, rázu podřízeného. Vždyť třídění plechů, třeba za pomoci třídičů a třeba dálo se odborně, nevyžaduje nějaké zvláštní kvalifikace neb způsobilosti toho, jemuž bylo uloženo: vážení stohů a zaznamenávání jich váhy také nikoli. Vypočítávání váhy stohů těch může zřejmě spočívati jen v tom, že nejvýše váha jednotlivých plechů, stoh takový tvořící, se sečte a k tomu, krom znalosti základních pravidel početních, není ničeho jiného potřeba. Že by činnosti ty vzhledem na svůj význam a důležitost pro podnik, v němž zaměstnanci tito jsou zaměstnáni, mohly a měly býti považovány za vyšší služby, žalovaný úřad ani netvrdí, stejně jako netvrdí, že by jejich zodpovědnost a postavení v souhrnu zaměstnanectva stěžovatelčina činnost jejich jako vyšší činnost kvalifikovaly. Kvalifikaci tu vidí žalovaný úřad jedině v povaze prací samých. To však neprávem a to neprávem u každé z jednotlivých činností, následkem čehož není zapotřebí zabývati se otázkou, která z činností těch je významu časově podřaděného.

Otázkou, zda oba zaměstnanci, o něž v tomto sporu jde, podléhají pojistné povinnosti, protože pravidelně dozírají k pracím jiných osob (§ 1, odst. 2, lit. a) pens. zák.) nemohl se Nejvyšší správní soud zabývati, jelikož žalovaný úřad oba zaměstnance s tohoto hlediska pojistné povinnosti pensijní nepodrobil.

(Nález ze dne 11. dubna 1927, č. 7544/27.)

Péče o válečné poškozence.

(Podává Dr. Vojtěch Elsnic.)

Nárok na důchod předků. — Zemský úřad nepřiznal předku důchod po padlém synu, ježto šetřením bylo zjištěno, že předek má majetek a že má kromě padlého syna ještě jiné děti, jež k výživě jeho přispívají, takže se nedá důvodně předpokládati, že by byl zemřelý syn k jeho výživě podstatně přispíval.

Ministerstvo sociální péče zamítlo stížnost do rozhodnutí zemského úřadu z důvodů napadeného výměru.

Stížnost proti rozhodnutí ministerstva sociální péče zamítl Nejvyšší správní soud z těchto důvodů:

Zákon ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., činí v §u 25 nárok na důchod předků závislým na podmínce, že předek jest výdělku neschopný, a že osoba, od níž předek nárok odvozuje, podstatně přispívala k jeho výživě nebo že by tak činila, kdyby byla na živu. Tendencí tohoto zákona a novely k němu ze dne 25. ledna 1922, č. 39 Sb. z. a n., jest poskytnouti alespoň částečnou náhradu za újmu vzniklou úmrtím nebo výdělečnou neschopností živitele, ale jen tekráte, když poškozená osoba nezbytně potřebuje této částečné náhrady k ukojení existence. Existence nároku na důchod předků závisí podle §u 25 na splnění obou shora uvedených podmínek a na tom, že osoba nárok na důchod činící neměla majetku nebo

příjmů zajišťujících jí potřebnou výživu. Okolnost, zdali osoba nárok na důchod činící měla dostatečného majetku anebo je-li výživa její dostatečně zajištěna, jest otázkou skutkovou.

V tomto případě měl úřad dostatečný podklad pro svůj závěr, že nejsou zde dány podmínky pro nárok na důchod předků ve správních spisech.

Dle zprávy notariátu v S. pozůstává majetek ze 4½ jiter pozemků a z domu a obnáší příjem za samostatné hospodářské činnosti ročně 2000 Kč, dále má stěžovatelka mimo zemřelého syna Ondřeje a 14letou dceru Marii ještě 20letou dceru Janu, 18letého syna Adama a 24letého syna Jana, kteří dle zmíněné zprávy přispívají k její výživě.

Vyslovil-li vzhledem k této skutkové podstatě žalovaný úřad, že nelze předpokládati, že zemřelý syn Ondřej podstatně stěžovatelku podporoval a také nelze předpokládati, že by ji podporoval i nyní, vycházel zřejmě z předpokladu, že výživa stěžovatelky jest zajištěna i bez podpory zemřelého syna a to vzhledem ke skutkovým okolnostem svrchu uvedeným.

Poněvadž Nejvyšší správní soud jest na skutkovou podstatu, o niž správní úřad svoje rozhodnutí opřel, vázán a neshledal vad v §u 6, odst. 2, zákona vytčených (což v daném případě se nestalo), slušelo stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.

(Nález Nejvyššího správ. soudu z 19. září 1927, č. 19149/27; srv. též nál. N. s. s. z 8. června 1926, č.12104, off. sb. č. 5750-A, uveř. též v Soc. Revui roč. 1926, str. 425.)

Přihláška o důchod je platná jedině, byla-li podána u příslušného úřadu. — Zemský úřad pro péči o válečné poškozence odmítl přihlášku vdovy po zemřelém vojínu, podanou dne 8. října 1924, pro opožděné podání a ministerstvo sociální péče rozhodnutí to potvrdilo z důvodů první stolice.

Nejvyšší správní soud zamítl stížnost jako bezdůvodnou s tímto odůvodněním:

Žalovaný úřad právem odmítl přihlášku stěžovatelčinu pro opoždění, ježto byla podána po 31. prosinci 1923, totiž dle spisů dne 8. října 1924, neboť zákon č. 146/23 stanovil v §u 1, že dodatečné přihlášky mohou býti podány do 31. prosince 1923. Ta lhůta nebyla dále prodloužena zákonným předpisem a nemůže býti povoleno ani navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty, když zákon toho výslovným předpisem nepřipouští. Z toho ale jde, že úřad nemůže přijati přihlášku po uplynutí poslední zákonité lhůty podanou, ani kdyby tu byly okolnosti ospravedlňující zmeškání lhůty.

Námitka stěžovatelkou vznesená, že bydlí na samotě více kilometrů od Prešova vzdálené a že o tom, že doba k přihlášce končila koncem roku 1923, vědomosti neměla, jest proto bezdůvodná, ježto, je-li zákon řádně vyhlášen, nemůže se nikdo omlouvati tím, že mu nebyl znám.

Tvrzení stěžovatelčino, že obrátila se v řádné lhůtě se svou žádostí na úřady, byla však bez sepsání zápisnice odmrštěna, nemá opory ve spisech, stěžovatelka ostatně netvrdí, že by byla u příslušné úřadovny podala před 31. prosincem 1923 písemnou přihlášku náležitě doloženou, jak ustanovuje odst. 1. a 5. §u 26 zákona č. 142 z r. 1920.

Nejvyšší správní soud je povolán zkoumati jen, zda naříkané rozhodnutí neodporuje zákonu, nemůže však bráti v úvahu ohledy aequity. Proto jsou bezvýznamny vývody stížnosti, jimiž se dovozuje, že stěžovatelka beze své viny stanovenou lhůtu zmeškala.

Že by byla nezvěstnost manžela stěžovatelčina stala se stěžovatelce známou v době kratší jednoho roku před podáním přihlášky, t. j. před 8. říjnem 1924, a že by tedy ještě nebyla uplynula lhůta 1 roku stanovená